

ФУНКЦІЇ БАЗИ ДАНИХ «ПЕРІОДИКА» ЕЛЕКТРОННОГО КАТАЛОГУ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО В СУЧАСНОМУ НАУКОВО- ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

Деміда Є.Ф.

*Державна науково-педагогічна бібліотека України
імені В.О. Сухомлинського (м. Київ)*

Одним із істотних джерел генерації й поширення інформації в системі наукової комунікації є галузеві періодичні видання. Їх відмінна риса – оперативність у розголошенні новітніх ідей і результатів наукових розробок. У сучасних умовах стрімкого розвитку науки, техніки й технологій використання профільної періодики в якості засобу інформаційного забезпечення науково-освітнього галузевого процесу сприяє формуванню інноваційного мислення здобувачів освіти. Ефективним інструментом просування до користувачів фахових періодичних видань та лоцією в широкому масиві опублікованих на їх сторінках документів слугують галузеві бібліографічні бази даних (БД) статей і матеріалів з періодичних видань спеціальних наукових бібліотек.

У Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В.О. Сухомлинського (ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського) з 2006 р. на основі єдиної з електронним каталогом (ЕК) технологічної платформи – системи автоматизації бібліотек (САБ) ІРБІС (остання адаптована версія САБ ІРБІС64) формується галузева бібліографічна БД статей і матеріалів із сучасних поточних видань «Періодика». Організація БД «Періодика» має ґрунтовне нормативно-методичне забезпечення, розроблене науковцями бібліотеки. Науково-методичні засади й організаційні питання створення ресурсу висвітлено в окремих дослідженнях [1; 2].

На 01.09.16 загальний обсяг БД «Періодика» складає 203632 електронних записів, зокрема 124326 аналітичних бібліографічних записів (БЗ). Контент БД доступний користувачам ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського в локальній мережі, а також усім бажаючим на веб-порталі книгозбірні. За результатами моніторингу відвідування БД «Періодика» дистантними користувачами виявлено, що даний ресурс є найпопулярнішим, оскільки частка відвідування його за досліджуваний період (2013–2015) складала 45% від загальної кількості звернень до баз даних ЕК книгозбірні [3, с. 18].

Відповідно до специфіки контенту й технологічних особливостей БД «Періодика» виконує такі функції:

- *кумулятивна* – спрямована на накопичення даних про всі сучасні вітчизняні й зарубіжні періодичні видання, якими поповнюється фонд ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, та БЗ їх аналітичного розпису;
- *меморіальна* – забезпечує збереження введених даних;
- *інформаційна* – спрямована на багатоаспектне та оперативне відображення інформації про розвиток і сучасний стан науки про освіту, педагогіки і психології, освітньої практики та суміжних галузей знань,

галузевого бібліотекознавства, бібліографознавства, книгознавства, інформаційної діяльності, яка міститься в періодичних виданнях, через їх аналітико-синтетичне опрацювання;

– *науково-дослідна* – сприяє глибинним пошукам науковців і практиків у вище означених сферах шляхом надання джерельної бази для досліджень;

– *просвітницька* – орієнтована на популяризацію фахових періодичних видань та публікацій з них;

– *когнітивна* – реалізується через зацікавлення матеріалами галузевих поточних видань і спонукання до вивчення проблем, що в них висвітлюються;

– *освітня та самоосвітня* – виявляється в підтримці освіти (формальної й неформальної), сприяє підвищенню освітнього, професійного, інтелектуального, загальнокультурного рівня користувачів, розвиткові їх інформаційної культури;

– *довідкова* – надає можливість отримувати певні достовірні відомості, відображені в БЗ та безпосередньо в публікаціях галузевих періодичних видань, а також щодо наявності в бібліотеці того чи іншого часопису;

– *пошукова, або інформаційно-пошукова* – забезпечує можливість пошуку в масиві БЗ інформації, необхідної користувачам, за різними параметрами;

– *комунікативна* – через пошукову функцію забезпечує доведення до споживача бібліографічної інформації, підтримуючи зв'язок користувач – бібліотека;

– *іміджева* – реалізується через представлення користувачам якісного бібліографічного продукту, який позиціонує ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського як наукову бібліотечну установу освітянської галузі державного рівня.

Отже, БД «Періодика» забезпечує високий рівень інформаційно-бібліографічного обслуговування користувачів у сегменті сучасної періодики профільного для ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського спрямування.

Джерела та література

1. *Демида Є. Ф.* Формування бази даних «Періодика» електронного каталогу Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського: здобутки та можливості модернізації [Електронний ресурс] / Є. Ф. Демида // Інформ. технології і засоби навчання : [електрон. наук. часопис] / Ін-т ІТЗН НАПН України. – 2015. – Т. 48, № 4. – С. 185–198. – Режим доступу : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/viewFile/1254/937> (дата звернення: 17.09.16). – Заголовок з екрана.

2. *Самчук Л.* Формування галузевої бази даних «Періодика» [Електронний ресурс] / Л. І. Самчук, С. С. Янюк // Інформаційна діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського: перспективи розвитку : монографія / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – К., 2015. – С. 99–110. – Режим доступу : http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/01/DNPBU-monografia_2015.pdf (дата звернення: 17.09.16). – Заголовок з екрана.

3. *Янюк С.* Моніторинг відвідування бази даних «Періодика» електронного каталогу Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського / С. Янюк // Бібл. форум : історія, теорія і практика. – 2015. – № 1. – С. 16–21.